

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér.
 Nyiltéri közlemények garmond-
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
 összekötésben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. Katona János.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐSZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Léva, 1908. év május hó 8.

A Garam vízének értékesítése.

Az alábbiakban egy igen fontos tényre bivom fel polgártársaim és a Garamvidék közönségének figyelmét, mely dolog sikeres megoldása rendkívüli módon előmozdítaná a Garam völgyének közgazdasági viszonyait, de nem csekély súlya volna ennek nemzetgazdasági szempontból is.

Ugyanis a május 7-én megjelent napilapokban olvashatjuk, hogy a Földmívelésügyi Miniszter a vízi beruházásokra vonatkozó törvényjavaslatot a képviselőházhoz benyújtotta s nem kevesebbet, mint 192 millió koronát kér az abban tervbe vett munkálatokra megszavaztatni.

Azon közel 200 milliónyi összegből az ország minden részébe jut, a Dunát, Tiszát, Drávát, Szávát s még egy tucat kisebb folyót szabályozzák, azokat a hajózásra alkalmassá teszik, — csatornákat és kikötőket építenek s a fővárosban és környékén rakpartokat létesítenek.

Csupán a Barsvármegyén átvonuló Garamról nincsen a törvényjavaslatban egyetlen betűvel sem említés téve, — pedig hát a Garam hajózhatóvá tételével is országos érdekű közgazdasági intézkedések volnának elérhetőek, — épen úgy, mint a Vág szabályozására előirányzott műveletekkel, — melyekre a törvényjavaslat 3 millió koronát meghaladó összeget akar fordítani.

Az 1894 és 1895 évi III-ik illetve XLVIII-ik t. cikkek alapján összesen 108 millió koronát meghaladó összeg lett már felhasználva a Duna, Tisza, Bodrog, Körös, Szamos, Maros, Temes, Béga, Morva, Vág, Dráva, Mura és Száva szabályozására és téli kikötő építésre, — most újból 192 millió korona fog fordítatni a Duna, Tisza, Dráva, Száva, Kulpa, Vág, Temes, Béga, Szamos, Bodrog, Körös, Maros, Sió és Sajó szabályozására, hajózhatóvá tételére és összesen 3678 kilométer hosszú új víziút készítésére.

Úgy vélem, a Garam folyó az állami kezelés alá nem vett patakok közé van a Miniszterium által osztályozva; — az ezeken netán eszközözendő szabályozásokra és a vizmosások megkötésére a törvényjavaslatban föl van véve összesen 8,300,000 korona. — Tehát ebből na valami van is a Garamra számításhoz véve, — az nagyon kevés lehet és számba se jön az állami kezelés alá vett folyókra előirányzott száz milliókkal szemben.

Ezért hát kívánatos, hogy a Garam az állami kezelésbe vett folyók közé fölcétesse, — annak szabályozása pedig a most beterjesztett törvényjavaslat keretébe bevonassék. — Ez irányban a „Barsmegyei Gazdasági Egyesület“ és a „Kereskedelmi és Iparkamara“ figyelmét városunkból — a minden jól és hasznos tervezés iránt nagy fogékonysággal és buzgalommal megáldott — Faragó Sámuel polgártársunk már fölhívta, mely testületek Barsvármegye lakosai javára föllépni hivatottak.

Én e helyen Léva város polgárainak érdeklődését hívom föl azon törvényjavaslatra s legközelebb többeket értekezletre fogok meghívni azon célból, hogy szükségesnek látja-e a cselekvés terére lépést a miatt, mert Barsvármegyét s a Garamvidékét a Földmívelésügyi miniszter javaslata azon áldásos mű létesítésénél figyelmen kívül hagyta ? !

Szerintem a Garam szabályozása és hajózhatóvá tétele nagy vidéknek jólétét emelné s közérdekű volna.

A Garam hajózhatóvá tétele által a felső Garam völgyének kimeríthetetlen faterményei, ujabban örvendően gyarapodó gyári- és ipari termékei könnyen válhatnak értékesíthetőkké; Lévatól kezdve pedig a mezőgazdasági, szesz- és cukorgyári termékek már magukban hatalmas forgalmat biztosítanak a hajózásnak. Hiszen ősszel a párkányána-lévai vasuti vonal képtelen a forgalom lebonyolítására, amely forgalom pedig az ólósó víziút által hatványozódna, ez azután a nagyobb mérvű termelést is maga után vonná.

Bódogh Lajos

Léva r. t. város polgármestere.

Szózat Barsvármegye közönségéhez.

Ezer éves nemzeti történelmünknek nem egy tényes lapján ragyognak Barsvármegye nagy fiainak, nemes közönségének áldozatkész tettei. A hazafiság, a humanizmus, az áldozatkészesség oltárain, az emberbaráti és szociális intézmények megalkotásában, mindenkor első helyen excelláltak. — A magyar nemzeti eszme tért s egyeneket hódító dalainak kivívásában Bors vezér s a többi ősök utódai s a vármegye újabb polgárai, nagy urai és nagybírtokosai, ott voltak, ott vannak ma is a küzdelem tűzvonalában, az első sorok között. — Ott vannak nemcsak fegyverrel, nemcsak véráldozattal, nemcsak a szó, az ige lelkesítő erejével; hanem bámulatra ragadó anyagi áldozatokkal, önkéntes adózással is mindannyiszor, valahányszor közérdekű szociális vagy humanus intézmény megteremtéséről van szó, jól tudván, hogy minden kulturérdekeket szolgáló intézmény egy-egy várfala, védőbástyája a

magyarság s a magyar nemzeti állameszme fejlődésének.

Egy nemes eszmét szolgáló s a vármegyénkben a magyar nyelv és magyarság érdekeit nagyban előmozdító intézmény megalkotásáról van szó. Értem a Barsmegyei Tanítók Házát, melynek célja internátusba fogadni 2 vármegye tanítóinak középiskolát járó gyermekeit, hogy jól felügyelet s kelendő nemzeti irányú jó nevelés alatt azok mindannyija, hazafias, hasznos, magyar érzelű honpolgárrá fejlődjék s ne juthasson olyan helyre, a hol ezeknek éppen az ellenkezőjére törekeshetnek.

Micsoda bámulatos eredmény lenne elérhető hazafias és magyar nemzeti szempontból, ha ez az intézmény — a mint tervezve van — magába fogadhatna vagy 100-120 tanulót, prot. pap, jegyző, tanító s más tisztviselő gyermekeit, magyar, német s tót anyanyelvűeket vegyesen s micsoda átalakító, átguró hatása lenne annak, olyan irányban, a milyen irányban igazán szükséges és nélkülözhetetlen volna már a határozott, bár szeretetteljes mozgalom! Milyen gyönyörű munkát végezne ez az internátus a nemzeti szellem ápolása és a honpolgári erények fejlesztése tekintetében s mily nyugodtan bizhatná minden szülő gyermekét, tudván, hogy a legmegbízhatóbb helyen van, kellő felügyelet, ellenőrzés és jó gondviselés alatt!

Nem csinállok belőle titkot, hogy ezt mind megteremteni a mi anyagi erőnk csekély, pedig 25-50 koronáig terheltük meg magunkat egyenként. Nem restellem e szót sem azokért, a kikért fáradozunk, mert hiszen szociális, humanus és hazafias dolgot mivelünk, a mikor jót tenni akarunk szegény falusi, a taníttatás nagy terheit viselő kartársainkkal, mert egyuttal használni akarunk hazánknak, nemzeti nyelvünknek s ha lehet, a vármegye összes tisztviselőinek is.

Mély szívtellett arra kérem Barsvármegye hazafias és áldozatkész közönségét, minden rendű és rangú tisztviselőjét, egyházi és világi méltóságait, szíves anyagi támogatásukkal segítsék létrehozni ezt az intézményt a „Barsmegyei Tanítók Házát“. Minden fillér adományhoz a tanítószághoz hálakönyve s fokozott hazafias tevékenységének felbuzdulása tapad. — Segítsék megalkotni a vármegye tanítószághoz ezt az idejét, méltó és, sokszorosan a támogatásra. — Oly intézményről van szó, melyet a vármegye egyszersmindenkorra 1000 koronával, a lévai tanítóképző, 100, az újbányai tanítók 50, ujabban pedig József főherceg ő fensége 100 korona évi segéllyel támogatnak!

Megvagyok arról győződve, hogy Léva város közönsége, hagyományos áldozatkészségéhez méltóan támogatja a tanítószághoz nemes irányú humanus és hazafias tevékenységét s Léva város és vidékének gazdag pénzintézetei sem maradnak el az anyagi támogatástól,

hiszen nincs Lévának jótékony irányu intézménye, melyet ezek ne támogathatnának.

A tanítószáz a legnagyobb hálával veszi minden e célra tett adományt s örömmel áll szolgálatára a közönségnek, hogy viszonozza azt. Az emelendő épület pedig hirdetni fogja „ad multos annos“ Léva város és Barsvármegye közönségének áldozatkészségét s emlékoszlopa lesz a vármegye tanítószáz és közönsége nemes és humánus érzelmeinek.

Az adományokat kérném hozzám küldeni, s azokat annak idején hirlapilag hálás köszönettel nyugtázzuk.

Vámorladány 1908 május 1.

Végh István

„Barsm. Ált. Tanítóegylet“ elnöke.

Vakmerő gyanúsítások.

Vannak lapok, melyek botrányokban utaznak, mert ez az ő életfeltételük, e nélkül megélni nem tudnak. Komoly tartalom hiányában minél képtelenebb szenzációkat hajhásznak össze, mert a közönség kevésbé művelt része ilyenek után kapkod. A dolog üzleti része sikerül: sok lappédányt adnak el . . . de viszont a kár, melyet okoznak, mérhetetlen. Megmástelyezik közéletünket, egymással szemben álló, ellenséges táborokká választják szét társadalmunkat, ahol már nem a tárgyi igazság érvényesül, de az ellenfelek előttele.

A napokban lezajlott rágalmozásai per szomorú bizonyítást tesz erről. S közéletünk ezen megmástelyezéseért azokat terheli a felelősség, akik azon szennyes hullámokat megindították, a gyanúsításnak, rágalmozásnak szennyes hullámaikat, melyek áradatában nem egy vagy két ember becülete iszapolódik be, de iszapossá, bűzhödtté válik a magyar közélet, a magyar társadalom élete. A cél megvan: a botrányos szenzáció, a bizonyítás mellékes . . .

A Nap című újság május 6-iki száma „kéz alatt. A főherceg vásárol“ címe alatt

új szenzációról gondoskodik az ilyenekre éhes olvasói számára. Azt mondja, hogy: „amit az állam József főherceggel kötött, az üzlet ugyan, de nem egészen egyenes üzlet.

Az egymillió ötszáz ezer korona vételára a nyitrai szabolcsi erdőterületnek, mintegy nyolcezer holdnak, melyet József főherceg árverés nélkül, kéz alatt vett meg a magyar királyi vallásalaptól. A birtokra régen pályázik már a főherceg jószágkormányzója, Libits Adolf, aki hosszas és fáradságos levelezés meg ajánlattétel után tudta nyelbeütni ezt az üzletet. A birtok megéri ezt a kerek összeget, sőt többet is megér, ahogy beavattottak mondják. Ez azonban mellékes. A lényeg az, hogy a vallásalap birtokát kéz alatt, nyilvános árverés nélkül adják el.

A másfél millió korona átutalása ma történik, de már a múlt hónap huszonötödikén meg kellett volna történnie. A nagy bank azonban akkor még nem folyósította a kölcsönt a királyi hercegnek, akinek, úgy látszik, épp oly kevéssé van készpénze, mint akármelyik szegény embernek a mai szomorú időkben. Meg kell még jegyezni, hogy a királyi herceg nem üzleti célokra vette az erdőt, hanem vadászatokra, uri passzióból. Ezen a területen fognak vadászni az ősszel Ferenc Ferdinánd, a trónörökös és a velszi herceg is. Az erdőt már most bekerítik, hogy a vad meg ne szökhessen. Tizenötezer fát már eddig kidöntöttek csak a kerítés céljaira . . .

Ezen közlemény meggyanúsítja a vallás-és közoktatásügyi minisztert, a vallásalapítványok kezelését ellenőrző tanácsot, sőt meggyanúsítja az uralkodó házának azt a tagját, akiről, és akinek családjáról magyar embernek másképp, mint a legőszintébb tisztelet és szeretet hangján megemlékezni — valóságos bűn. Abszolúte nincs arra szükség sem Apponyi miniszternek, a magyar közélet egyik legfényesebb, legtisztább alakjának, sem a magyar főhercegnek, akit nemcsak nagynevű családjának hagyományai, de saját személyének tündöklő emberi és polgári erényei tettek a magyar nemzet tisztelő szeretetének osztályosává, — ismételjük

nincs arra semmi szükségünk, hogy bárki is őket megvédelmezze. Ezen szerény soroknak csak az a céljuk, rámutatni arra, hogy a szenzáció - éhes hydra mily vakmerően gyanúsít, anélkül, hogy a tényekről helyes és biztos tudomást szereznai iparkodnék. Pedig módjában lett volna utána nézni és összehasonlítást tenni, hogy erdő-birtokok milyen áron szoktak elkelní. Most adott ki a földmívelésügyi miniszterium egy ügyszabású művet, mely a telepítéssel, s ezzel kapcsolatosan a parcellázással foglalkozik. Közülük abból egypár adatot, mely a főnnebbi közleményben említett erdőbirtok értékére is enged következtetést. A kormány a jelzett célra területeket vásárolt Szolnok-Doboka vármegyében — k. h. odját 40-143 koronáért, itt tehát az átlag-ár volt: 91.5 korona. Temesmegyében 191 koronáért, Pozsony megyében, melynek tőzszomszédja Nyitra vármegye, 82-228 koronáért, itt tehát az átlag-ár 154.5 korona. Ha a közlemény adatai valók, t. i. hogy 8000 hold vételára másfél millió, akkor a főherceg holdankint 33 koronával többet (187.5 koronát) fizetett a nyitramageyi birtokért, mint amennyit az állam Pozsonyban vásárolt. A közlemény még gúnyosan megjegyzi, hogy nem üzleti célra történt a vétel, de passzióból. A szerző nagyon emlegeti az üzletet, bizonyosan azért, mert nem ő csinálta. Hát vajjon a közre néző jobb üzlet lett volna, ha valami élelmes vállalkozó vette volna meg a kérdéses erdőterületet, hogy annak faállományát kiirtván, az esetleg földmívelésre nem alkalmas talajt uszora-pénzen a földéhes magyar parasztnak eladja, s így nincs aztán sem erdő, sem termőföld, de van egy csomó eladósdott, nyomorogó ember és egy ezek zsírján hizott milliomos! Eleiben, ha a jelzett vetel tény, akkor az erdő megmarad, anyuifát, sőt esetleg többet is produkál, mint eddig, s a vadállomány nemesítése és szaporítása által értéke nagyban emelkedik, ami nemzetgazdasági szempontból a köznek nyeresége.

De sokkal nagyobb nyeresége a magyar közügynek az, ha a főherceg csakugyan

T Á R C A.

Cserei József.

1850-1908.

Ezt az érdemes férfiut kísértük tegnap utolsó útjára.

A lévai főgimnázium a legképzettebb tanárát vesztette el benne.

De halála nemcsak Lévának és a piarista rendnek vesztesége, hanem vesztesége a magyar tanúgynek is.

Városunk kiváló fiát és egyik fő büszkeségét tisztelte benne, a tudós világ pedig buzgó munkái között emlegette.

Hasznos élete egy régóta lappangó betegségekben pusztult el.

Bámulatos türelemmel viselte a szenvedések keresztjét. Panaszhangot nem hallottunk tőle. Nyugodt bölcs volt. Erős lelke egyideig a test gyengeségét is legyőzte. Bizott a jó Istenben és remélt. Hitte, hogy a sikerültnek mondott műtét után legalább egypár évig élvezheti még a megérdemelt nyugalmat. Alig várta, hogy Budapestről hazajöhessen. Gondolta, hogy itthon könnyebben lesz. Boldogan élhet övéi között és örülhet szerető testvéreinek. De más volt a végzete. Agya mellett ott leskelődött a halál és hívó szavára mennie kellett. Itt hagyta meg nem valósíthatott terveit, nemes szándékait, a melyek mind előbbi szép munkáihoz igyekeztek sorakozni.

Ilyen az ideális munka embereinek a sorsa! Csendes elvonultságukban olyanok ők, mint a gyertya, másoknak világítanak, maguk elfognak.

De elvesztésük fájdalmát feledtetni velünk életük tartalmassága.

Mert nem az él hosszu életet, a ki sokáig él, hanem aki a neki juttatott éveket gyümölcsözővé tudja tenni, a kinek szerepe olyan, mint a jótékony felhő, mely tova tűnik, miután áldását a szomjas földre lönté.

Ilyen hasznos és áldásos az ő élete is. 36 évet töltött a tanúgy szolgálatában. Tanított az ország több nagy városában, de legszívesebben Léván. Ide vonzotta őt a hovágy. Szívvel-lélekkel lévai ember volt, a ki lelkesült szülővárosának minden ügyéért. Mint tanár megalkuvásnélküli kötelességérzettel működött és kijelölt munkakörében lelkiismeretes pontossággal járt el. Mindenütt szive, elméje legjavával járult az ifjúságban növekvő nemzeti kincs gyarapításához.

Benne nagy és nemes szívet adtunk át az anyaföldnek.

Mint író, mint tanár, mint szónok, mint szerető testvér egyaránt kiváló volt.

Mint író gazdag tudással és gyönyörűt nyelvismerettel rendelkezett. Beszélt német, francia, olasz, angol és tót nyelven és szak-tárgya volt a latin és görög nyelv.

Egész élete munka volt, de nem lázas, hanem csendes munka, a mellyel mindvégig a magyar művelődés ügyét szolgálta.

Sokoldalú írói munkásságot fejtett ki. Irt költeményeket, hirlapi cikkeket, ismeretterjesztő és tudományos értekezéseket.

Megindulása óta munkatársa volt a Bars-nak és évek hosszu során át sok értékes dolgot közöltünk az ő jeles tollából.

De legszebb babérait az iskolában aratta. Itt volt működésének az igazi tere. Az Isten házában kívül az iskola volt az ő örömeinek és boldogságának állandó forrása.

Tanítványai tisztelő szeretettel vették körül. Éő példakép volt. Maga a megtetsesült pontosság. Rendet és munkaszeretetet tanulhattak tőle. Tanításában mindig adott a maga lelkéből valamit. A tanítvány érezte, hogy van mit adnia, észrevette, hogy gazdag lélek az, a melyből nap-nap után nyer egy-két nemesítve élető sugart.

Tanítása sohasem volt pusztá ismeretközlés.

Ott volt a tanár mellett a nevelő pap is, a ki a jellemképzésre, a vallásosság és hazaszeretet ápolására minden alkalmat ügyesen kihasznált. Tanítványainak atyai jóakarója, mondhatni ügyvédje volt. Az elkövetett hibákért az illető bizalmasan leszólta, de nyilvánosan mindig tudott a védelmére elfogadható mentésget felhozni.

Tanári érdemeit hálással ismeri el az ország számos művelt férfia, a kik az ő szép lelkének és gazdag tudásának kincseit élvezhették. Mint szónok különösen az egyházi szónoklat terén ért el nagy sikereket.

Az ifjúság vallásérközi nevelését a szíven viselte. Ismerte szeretetanári kötelességét. Ez az érzés sugallta neki azokat a remek beszédeket, a melyek maradandó emlékei lesznek az ő nemes szívének és fenkölt gondolkodásának.

De legnagyobb volt benne a jó testvér. Mindent megtett volna értük. Takarékos életének összes szerzőményeit nekik adta. Ápolták is őt érte olyan gonddal és szere-

azért rendez be a mondott erdőbirtokot vadászati célokra, hogy ott a magyar meg az angol trón örököseit vendégekül láthassa. Hiszen azért nem gyanúsítani, de leggé ki nem fejezhető hálát leltene mondani, ha az ilyen szentíció-vadászok csakugyan a közügyet és az igazságot akarnák szolgálni. Csak hogy ők nem azt akarják. Ők mi rónkít, azokat is, akiket tekintetükkel se m érhetnek el, le akarják rántani, le magukhoz a szernybe . . . A jó érzéü közönség azonban kezd már tisztában lenni az ilyen napi termékek igazságával . . .

Moral insanity.

Komoly uraktól, okos hülyyikét bájos ajkairól megszoktuk a választékosan erkölcsi beszédet. Izlésük és érzelmiállag tisztán tartotta a társaságuk léghőjét az erkölcsi tévely miazmától s a jó családok erkölcsese volt mindaddig az életnek nem ritkán szennyes zűrzavarában kifáradt és megcsönörített kedélyek asylnma, sanatoriuma s — mi még fontosabb — egészséges ifju nemzedékek melegégya.

De mit veszünk észre ma? Azt, hogy az erkölcselenség oszmány hullámai ezeket a kis szigeteket is elnyelvéssel fenyegetik s mint a szamum mérges lehellete a Szahara oázisai fölött, ugy vonult fölöttük az erkölcsi szamum miudent betöltéssel fenyegető vészes áradata.

Vagy nem ennek a veszélynek-e jele az, hogy léhábbnál-léhább nőtak jönnek a divatba, orfeumok és Cabaretek nótaszámái, kupléi országos hódítást tesznek s közkedveltségek örvendve jó társaságokba is behatolnak! Sokan öntudatlan naivsággal, sokan a divat kényszerének engedve költetlenül, sokan az újság ingerétől és az érdekesség dícsőségére vágyva, molón szívják magukba a behelzög dallamok cukrával megédesített erkölcselenséget. Sőt találkoznak olyanok is, kik libasézzel (bozsánat a szóért!) iparkodnak magukat beleszuggatolni, beleolvasni a moral insanity eme koreszülötteinek érzés- és s gondolkodásmódjába. Ki ne használta volna már néhányukat oly bensőséggel dudolgatni, mintha eme zognótákban szívük-lelkük leggyengédebb hurjai rezdülének meg.

Pedig kevés józanságot föl kell es lehet ismerni, hogy egy degenerált társadalmi töredék erkölcsi hülyesége rejthök mögöttük. Sőt mitöbb, legujabban a kétértelmű sikamlóságok teréről határozott szentelenséggel csapnak át a léhaság nyílt dícsötésébe.

Például, aki halad a korrál, bizonyos, hogy ismer egy ily divatos zognótát, mely blazirt cinizmussal szólja le az „uri társaságot“, „uri kányok feleségét“, hogy annál jobban csábítson a „könnyelmű világba, ahol minden eszaveszett, ahol minden léha“ a kocsimák és kávéházak füstös zugaiba. De hogy a sorában kifejezett fáradt, unott egyéniséget egy förtelmesarcatlan vonással tegye érdekesebbé, imigy zeng:

tettel, a minöre csak a testvérek képesek. Növéré karjai között lehetne ki a lelkét is.

Temetésén fényesen nyilatkozott meg a közrészvét.

A szeretet és elismerés melegének megnyilvánulását láttuk abban a nagyszámu közönségben, mely lerötta megjelenésével a kegyelet adóját a megboldogult iránt.

Koszoruk özöne borította koporsóját. A nevelés ügy fáradhatatlan bajnokának ez a legszebb jutalma.

Megható volt a tanulójúság bucsuzása a temetőben. Hálás tanítványai nevében az önképzőkör elnöke mondott fölötte könnyekre fakasztó beszédet.

Utána zokogó sírás közt dobták sírjára a kegyelet rögét, hogy könnyü legyen munkában elfáradt és szenvedésben összetört testének a föld.

Most már ott piheni fáradalmait, alussza örök álmait az a nemes jellem, a ki annyit munkálkodott mások boldogságáért.

Van még igazság!

Magyarzati rész.

Kedves Sógorasszony!

Végtelenül sajnálak, hogy kedélyállapotod még most is felmutatja azokat a nyomokat, melyeket a rémes éjjeli utazás, midőn t. i. este 1/2 8 órakor tölünk el-indultok, rajta hagyott. Hátha még tudat volna azt a veszélyt, mely igazán fenyegetett. Benti regényíró-dék feltárja a valót, tanulságot nyújtva, hogy máskor nem jó a vendégségből elsietni.

Csókol mindnyájatokat szeretettel stb.

Éjjel az erdőn.

vagy

Az oláh bandák rémtettei

avagy:

Utonállók és rablógyilkosok a Maros völgyében.

Cigányzenés kávéháznak

van egy esdeses zuga.
Ott vár rám egy jóbarátom
rossz utra tért haza . . .

Hát nem állításig ez? Mert bizonyos, hogy nem azért megy a rendez-vousra, hogy ezt a szerencsétlent visszatérítse a jó utra. Akinek van jó barátja, akinek vannak nőbarátjai, nem haborigja- föl lelkük mélyéig, hogy a kezeik is öklöbe szorjalon, ilyeminek még a gondolatára is! Uram, ha szent önlök előtt a barátság, női becsület és testvéri érzület, meg kell undorodniok a rímoltásról és beestelenség ily fokától! Hölgyeim, kik talán öntudatlan, naiv könnyelműséggel zongorizáltak, esetleg dudolgtak a zognóták, törljék le utána ajkaikat és kezeiket, s hozzájuk ne engedjék érni többé ennek a nótának a szennyt; mert ez olyan, mint a járványos betegség övintézkedések szükségese ellene. De egyuttal mutassák meg az ajtót annak az „uri“ embernek, ki nem állja tisztességes családok otthonának levegőjét megterőzni, ha mindjárt csak nyelvével is. Az orvosok a nyelven látják meg a betegség tüneteit. Akinek efféle kuplé tapad a nyelvhez, az a moral insanity sympomáit mutatja.

Ha már a közönséges nép, az ójtszakák népe tetszelge magának az élfajta „nem egészen züllött, csak egy kicsit léha“ szerpben, azon bájos változatot. Legalább a jó családok csejékbe be albakait jól s óvják otthonukat a fillémszó dallamok szármayán bezúnlók cserehogarkélt, melyek az erkölcsiség fáján régdógnak.

Van nekünk sok szép régi — pár új is — magyar nótánk, tem kell nekünk Cabaret-nóta, annál-kevésbé Cabaret erkölcs. Mi jól érezzük megunkat uri társaságban, mert az igazán ilyenek tagjai nem szoktak vermet ézni, hanem nyiltan kifőndírtik az efféle léha urasakat, és csak üdülünk művelten eszege nótás helyptársaságban, s akinek az farszótó és unalmas, az valóban ugy sem való oda.

Sz.

Különfélék.

— **Cserei József** Városunk jeles fia, a kegyesrend egyik legkiválóbb tagja, Cserei József, e hó 7-én este 6 órakor vizs-szaadta lelkét Teremtőjének. A csapás nem jött váratlanul. A megboldogult már sok év óta cukorbetegségben szenvedett. Erős szervezete párosulva a renkívül kimért életmóddal sokáig megőrizte őt a kór romboló hatásától. A mult év november havában a betegség tünetei oly erősen kezdtek nála jelentkezni, hogy december hó elején a budapesti Grünwald-féle sanatoriumban volt kénytelen gyógyulást keresni. Itt volt harmadélt hónapig. Ezen idő alatt kétszer

Rémregény öt kötetben előszóval és utóhanggal, számos gyilkossá és akasztással.
Ira: **Birkiai Bendegúz.**

146-ik folytatás.

Hagyjuk azonban Eulalia grófnőt tépelődni a kastély kertjében. Hadd marcangolják szívét továbbra is a sötét bánat és vad kétségbeesés komor furái. Végtelen keservében számtalanszor odak pott, hol fészkel az agy, az őrnagy pedig, fájdalmanak csendes szemlölője, dugába dölt.

Kövessük inkább a mi kedves utasainkat, a Deák családot, mely egy „kellemes nap emlékeivel“ gazdagabban és egy esomó bankóval szegényebben Györgye Gucz két sovány szürkéjétől vont kocsiban iparkodott Facset felé. Nyugodt lélekkel, a szeretet és a szük ülések melegétől hevítve élvezte a család az erdő szépségeit és a nyári est gyönyörűségét: nem is sejtve, mily örvény szélén haladnak, nem tudva, mily mérhetetlen veszély rejtozik egészen közel a galagonya bokrok mögött. Vigyázatok kedveseim! A sötét kárhozat hollószárnyai csaponganak felettetek! figyeljetek minden szellőre, a bokor minden mozdulatára! Térjetez vissza! vissza a szerető testvéri hajlékba! Iszonyatos sors vár reátok: a facia negra sötét bandája 100 lépésnyire tanyázik egy völgyben!!!! . . . — — !!!

Igen! Facia Negra, a fekete álarc 12 tagu bandájával ott tanyázott a Valea Magarului nevezett völgyben, mely a facset-birkiai törvényhatósági közut 12/6 — 13/9 szelvényei között, az utvonaltól 97/5 méternyire balról feküdt, galagonya, törpe fenő és hecsepecs bokroktól eltakarva a

is amputálták bal lábát. Lévára február közepén jött, illetve hozták vissza. Azóta az ágyat nem hagyta el. A boldogult példás keresztény türelemmel viselte szenvedéseit. Halála előtt való nap áhitatosan felvette a haldoklók szentségét. Nemes lelkét nővére karjai között lehetne ki. Életrajzi adatai röviden a következők: Cserei József Léván született az 1850-ik év márc. 21-én. Elemi iskoláit és a gimnáziumi alsó négy osztályt szülővárosában végezte. Az 1865-ik év szept 8-án beöltözött a kegyestanító-rendbe Vácott. A próbaév eltöltése után Kecskemétre került és ott elvégezte gimnáziumi tanulmányait. Az érettségi vizsgálat után, az akkori kor szokása szerint, ugyancsak Kecskeméren tanárkodott. Majd Budapestben találjuk őt, mint theologust és bölcsészt, majd mint tanárt. Tanárkodott azonkívül Nyitrán, Kolozsvárott, Trencsénben, (mint igazgató), Nagykanizsán, Temesvárott, és két ízben Léván. Tanári működésének 36-ik évében ragadta őt el a halál. — A megboldogult rendkívül szerette szülővárosát. Még a fátolban is élénk figyelemmel kísérte annak ügyeit. Vasszorgalommal kiváló ismeretekre tett szert különösen a nyelvészet és az irodalom terén. Úgyesen kezelte a tollat is. A „Bars“-nak kezdettől fogva munkatáras volt. Irt ezenkívül több vidéki és fővárosi lapba is. Szép számmal vannak tudományos értekezései, únnpi beszédei és kötetményei. Bizást el lehet róla mondani, hogy élete minden percét hasznos munkában töltötte. Mint tanár a megtestesült pontosság volt, mint pap pedig hű szolgája Teremtőjének. Hacsak rosszullet nem akadályozta, minden nap bemutatata a vérénlküi áldozatot. Ez röviden a megboldogult képe, ki halálával rokonait, rendtársait és szülővárosát mely gyászba döntötte. A lévai tárház a következő gyászjelentést adta ki: *A lévai kegyestanítórendi tárház tagjai szomorodott szívvel jelentik, hogy szerettet rendtásuk NT. Cserei József kegyestanítórendi áldozópap, háziműsodfőnök és lelkiatya, gimn. rendes tanár, életének 59, szerzetesi életének 53., áldozó papságunk 37. s tanárkodásának 36. évében hosszúszenvedés és a haldoklók szentségének*

békés utas szemei elől. A mély völgyben rakott hatalmas tűzmáglya fénycse nem látzott ki, körülötte pedig állig felfegyverkezve feküdt, a félszemü Jonucz, a sánta Szandu, az agyartogu Pável, a vörös Vaszilie, a ragyás Lázár, a ripacosz Svetozár, a himlöhelyes Toma, a pupos Mojsze, a kém, a sunyi Zsiva, a nyakigláb Petru, a golyvás Nicolae és a duplaorru Frandafir. Kiséss távolabb a lobogó lángtöl tulipán varrottas subáján feküdt Facia Negra, a fekete álarc. Most is rajta volt az álarc mint mindig, és elmélyedve lapozgatott a Párisi Nagyrúház képes árjegyzékében, mert az erősen kopott álarc helyett farsangra egy újat akart rendelni. Mellette hevert öblös fegyvere, melybe akkora golyó fért bele, mint egy közepes nagyságu személyegombóc, övében volt a hiros két pisztoly és a mamaliga vágó kés, könnyelven jatagan. Azonkívül ott fénylett egy 16 lövetű Mauser ismétlő pisztoly és néhány buldogrevolver. Egyik másik fegyverén hatalmas vörös foltok tarkállottak, melyek ha nem rozsdából, akkor bizonyára az áldozatok kiontott véréből származtak.

Bandája részint szalonnát süttött, részint alsózott. Füllérbe ment a parti, rennerekkel, Fedák Sári, Uhu, Szörösmajom, Portartur és minden egyéb huncutság bemonása meg volt engedve. A vörös Vaszilie éppen felvette eredeti makra, Nyakigláb, kinek kezébe quart felső pirosg és négy hetesből álló vannakja került, megkontrázta, a vörös Vaszilie gyanutlanul recontrázik. Facia Negrát a játék roppant érdekelvén, abban a pillanatban odamegy az alszózókhöz és gibilcel. Alig hogy másodsor kijátszik a vörös,

ájatos felvétele után, folyó hó 7-án d. u. 6 órakor az Urban csendesen elhunyt. A boldogultnak hült tetemeit folyó hó 9-én d. u. 3 órakor fogjuk a társház templomából a rómi kath. sirkertbe, nyugvéhelyére kisérni. Lelke üdvéért pedig az engesztelő szent missáldozatot a társház templomában folyó hó 11-én reggel 8 órakor mutatjuk b) a Mindenhatóknak. Léva, 1908. év május hó 7. Az ö. v. f. n.!

— **Városi közgyűlés.** Léva r. t. városi képviselőtestülete f. hó 7-én d. u. 4 órakor rendkívüli közgyűlést tartott *Bódogh* Lajos polgármester elnöke alatt. Az elnök jezentést tett a pénztárvizsgálatról és a házipénztár állapotáról. Bejelentik a múlt közgyűlés által elrendelt helyettesítések megtörténtek. A polgármester azon indítványa, hogy a városi kőbánya munkái számára és szerszám elhelyezés céljából a szomszédos szőlőhájlék (óvári Dálnoki féle) vétessék meg, érdemleges tárgyalásra jun. 13-ára tűzetik ki. — A közgyűlés néhai *Juhász* László volt városi pénztáros vagyontalan árva számára egyszersmindenkorra 250-250, vagyis összesen 500 korona kegyadományt engedélyezett. — Az új tanítóképzőhöz vezető új út építése által szükségessé vált a Kopai-utca rendezése, ami a *Kosztolányi* Zsigmondné pincésjének besajátítása által eszközölhető. Ez ügy érdemleges tárgyalása ugyancsak jun. 13-ára tűzetik ki. — A vásártér kibővítésének kérdése már harmadszor került tárgyalás alá, dőndés azonban most sem történt, mert egy vitás terület jogos tulajdonosának kérdése merült fel (a plébánia-major előtti rész), ennek kikürtására a városi mérnök megbízást kapott s az ügy érdemlegesen a jun. 13-iki közgyűlésen tárgyalatik. — *Parádi* Franciska és *Duben* József illetőségi ügyeiben a közgyűlés elutasítólág határozott. — *Monaco* Mósé vállalkozó tartozik az új keramit-ut mentén végzett oldal-kövezések hiányait f. évi július hó 1-ig pótolni, mert azon napon meg-ejtetik a végleges felülvizsgálat és a még esetleg tapasztalt hiányok a vállalkozó óvadékból fognak pótoltatni. — A közgyűlés a közmunka-kivetési munkáit leérkezése után véglegesen megállapította a folyó évi közmunka-költségelőirányzatot. Eszerint bevétel 250 1/2 ígás, 411 kézi napszám és megváltás: 4997 K. 72 fillér. Ebből 99 kézi napszám és 407'82 korona határlék, 62-50 korona pénztári maradvány, a többi folyó évi kivétel. Az előirányzat az összes munkát és pénzbeli bevételt felhasználja a v. ladányi, kákai, homokbányai utak stb. megjavítására. — A kálnai utcán levő köz-

lélekszakadva érkezik a tűzhöz a püpos Mojsze a kém és halk hangon jelenti a vezérnek, hogy éppen most haladnak el az uton Deákék. Megtudta, hogy Deák fürdőbe készül utazni. Meg van tehát erősen "spékelve" pénzzel; nosza csülökre legények, támadjuk meg őket, kegyelem nincs, foglyokat nem ejtünk: ide a pénzzel!

Egy pillanatra felcsillámlott *Facia Negra* koromsötét szemében a vad fény, a gyilkolás, a vérszomj, a rablás vágya, fegyveréhez kapott, de — — — mégsem tudta levenni szemét a játékról. . . Most jatszák ki a piros ászt . . . elűtik az adout aiséval . . . már a kém is megfeledezett mindenről . . . oda guggol a játékosok mögé, . . . szeretné kikapni a kártyát a rossz játékos kezéből. . . a ki még gondolkozik, mit csináljon. . . kinos, hosszú percek . . .

És ezalatt?? ezalatt! könnyebbűj meg sokat zaklatott szív! fellélegzik a megsanyargatott kebel! diadalmas mosoly ül az Erény arcára! — — — ezalatt Deákék szép csendesen tova utaztak. Megmenekülésüket egy rekontrának köszööhették. . . Van még igazság a földön! Folyt. köv.

terület eladásának kérdése szinét csak jun. 13-án kerü! érdemleges tárgyalás alá. — Szekszárd város közönségének átiratát a városi rendőrség államosítása iránt, a tanács nem ajánlotta pártolásra, a közgyűlés az átiratot egyszerűen tudomásul vette. — A tanonciskolai tanfolyamra jelentkezett *Bányai*, *Ghimessy* és *Tokody* tanítók részére a közgyűlés összesen 300 korona segélyt engedélyezett, melyből 200 K. az ipariskola, 100 K. pedig a kereskedő-iskola költségvetését terheli. — *Szemerédy* Lajos indítványa új vásártartási jog kérelmezése iránt a tanácsnak adatik át azal, hogy a kérelemhez szükséges kellő indokolást állítsa össze. — A polgármester végül jelentést tett a vármegyei székház költségeire tett ajánlatok gyűjtéséről. *Holló* Sándor képviselőtestületi tag indítványára a közgyűlés a polgármester vezetésé alatt egy bizottságot küld ki az ajánlatok folytatólágos összegyűjtése céljából. Ezzel a rk. közgyűlés véget ért.

— **Gyászrovat.** A városi református egyházmegyének egy kiváló érdemekben dú! lelkészé költözött el az élők sorából. *Kulifay* Gyula, gr.-szentgyörgyi lelkész, egyházmegyei tanácsbíró és pénztáros f. hó 6-án 71 éves korában elhunyt. A boldogult 35 éven át viselte lelképásztori hivatalát, eszozott híveinek örömeiben, bánatában egyaránt, velük élt, munkálkodott, csendben, példás becsületességben, s ezen nemes hivatásának teljes betöltésén kívül nem vágyott semmi más dicsőségre. De még egy más nagy eszme lelkesítette, s annak is rendületlen, tántoríthatatlan katonája volt: a magyar függetlenség eszméjének. Soha, semmiféle tekintet őt a függetlenségi zászlótól el nem tántorította. A nevezetes januári (1905) képviselőválasztás alkalmával ő vezette be Lévára a szentgyörgyi választók fehér selyem zászló alatt a függetlenségi táborba. A lévai választókerület nagyrabecsülése jeléül a megalakulás alkalmával *Kulifay Gyulát* tiszteletbeli elnökkel választotta. — A gyászestéről a párt a következő gyászjelentést adta ki: *A lévai választókerület 48-as és függetlenségi pártja* szomorodott szívvel jeleni, hogy *Kulifay* Gyula gr.-szentgyörgyi ref. lelkész, a 48-as és függetlenségi párt tiszteletbeli Elnöke, a pár: egyik legrégibb és legönzletlenebb harcosa, életének 71. évében folyó évi május hó 6. napján délelőtt 9 órakor hosszas szenvedés után Gr.-Szt.-Györgyön elhunyt. A boldogult földi maradványai folyó évi május hó 8-án délelőtt 10 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint Gr.-Szt.-Györgyön örök nyugalomra helyeztetni. Léva, 1908. év május hó 7. Az örök világosság fényeskedjék neki. — A temetésen a függetlenségi párt képviselőiben résztvettek dr. *Kmoskó* Béla pártelnök, dr. *Katona* János a párt alelnöke és dr. *Gyapay* Edé a párt jegyzője. A halottas háznál dr. *Kmoskó* Béla fejezte ki a boldogult özvegye és családja előtt a párt részvétét, és kifejezést adott annak a nagy veszteségnek, mely a boldogult halálával a lévai választókerület függetlenségi pártját is sújtotta. — Együttal a ravatalra a párt nevében díszes koszorút helyezett. — A temetés egyébként is messze vidék impozáns részvételével történt. Ott voltak bars megyei kártársai valamennyien, a tanítók, a szomszédos honti lelkészek, lévai és gar-mvidéki tisztelőinek serege. A végítésség-tétel a templomban kezdődött, ahol *Patay* Károly esperes mondott megható imát és gyönyörű, költői szárnyalású beszédet, ismertetőn a lelkészi pálya terhes, de egyttal magasztos voltát, és a boldogult életét, aki ezen pályát negyedtől évtizeden át teljes odaadással szolgálta és töltötte be. A gyászbeszéd és az azt kísérelő ének végzetével a gyászház udvarán felállított ravatal köré sereglett a közönség, innen rövid beszéd és ének után a koszorúkkal borított koporsót lelkésztársai és presbyterek felváltva vitték a temetőbe, ahol a bars megyei ref. papság nevében *Csekey* Dávid váradi lelkész mondott a boldogult érnejét megható módon esztelő szép beszédet. — A gyászoló család a következő jelentést adta ki: Aulirottak úgy a maguk, valamint a kiterjedt rokonság nevében fájdalommal tudtják, hogy az

övéért élő, forrón szeretett férj, atya és nagyatyja Nagytszteleitű *Kulifay* Gyula ur a *garamszentgyörgyi református egyház lelképásztor*a a *bari nagytiszt. református egyházmegye tanácsbírója* és *pénztárosa* 1908. évi május hó 6-án délelőtt 9 órakor munkás életének 71-ik, boldog házasságának 35-ik évében hosszas szenvedés után az Urban csendesen elnyugodott. Egyházának és házájának önzetlen, lelkes munkását, családjának őszinte tiszteletben és szeretetben álló fejét igaz fájdalommal siratjuk, emléket hálás kegyelettel őrizzük. Temetése t. hó 8-án délelőtt 10 órakor lesz a gyászoló háznál a református egyház szertartása szerint. *A Krisztus Jézus, akit lélek szerint szolgált, legyen neki nyereség, nekünk vigasztalónk!* *Kulifay* Gyulaa szül. Nagy Zuzanna neje. Gyermekai: *Kulifay* Gyula, *Kulifay* László és neje szül. *Vargha* Ilonka. ifj. *Kulifay* László unokája.

— **Nyitra vármegye főispánjának beiktatása.** Gróf *Vilceky* Ernyes Nyitra vármegye kinevezett főispánjának hivatalába való ünnepélyes beiktatása holnap d. e. 10 órakor Nyitran az evégből egybehívott rendkívüli közgyűlésen fog megtörténni. Nyitra vármegye alispánja ezen ünnepélyéhez Bars megye bizottsági tagjait is meghívta.

— **Vizsgálatok.** A helybeli főgimnázium VIII. osztályu tanulói május hó 15-én fejezik be a tanévét, amennyiben az osztályvizsgálatok május hó 11-én kezdődnek és május 15-én végződnek. Szerendjük a következők: Május 11-én hittan és latin; 12-én német és magyar, 13-án görög, gpótló irodalom, gpótló rajz és torna; 14-én mannyiságtan és természettan; végül 15-én történelem és bölcsészeti előtan.

— **Szerencsés kútúrás** Szekszárd város elhatározta, hogy egészség és elegetendő ivóvíz szerzése céljából mélyabb kutat fog furatni. Március 8-án kezdtek a furást, 110 méternél már jelentkezett a víz, de kis mennyiségben, azért tovább folytatták a furást. Április 5-án már 215 méternél dolgozott a fúró, mikor egyszerre hatalmas erővel szökött fel a vizsgár. Az egész város népe ujjongva üdvözölte a hatalmas, több mint 10 méter magasra feltörő vizsgarat. A víz 30° C. meleg, kissé kénhidrogén (száptójas) szagú és percenkint közel 20 hektoliter vizet szolgáltat, tehát nemcsak az ivóvíz-szükségletet láthatja el, de öntözésre, földművelésre, ipari vállalatokra is jut elég. A város vezetőségének máris nagyszabásu tervei vannak, hogy ezen könnyű szerrel birtokába jutott kincsét kelő módon értékesítse. Az egész furás — egy fúrótörést is beleszámítva — 8000 koronába került; a viznek magának szinte kiszámíthatatlan az értéke, különösen ha a közegészségügyet vesszük tekintetbe. Milyen örömmel irnánk arról, ha ilyen szerencsés kútúrás esnék meg Léván, a Ko suth-tér közepén! Pedig tatan sohol sincs erre nagyobb szükség, mint éppen nálunk.

— **Érettségi vizsgálat** A gimnáziumban a VIII. osztály vizsgálatainak befejezése után május hó 18-án megkezdődnek az érettségi írásbeli vizsgálatok, és pedig: 18-án a magyar nyelv és irodalomból, 19-én a latin nyelvből és 20-án a mennyiségtanból lesz a vizsgálat. A szóbeli vizsgálat ideje még nincs meghatározva, de minden valószínűség szerint június hó elején lesz.

— **Helyettesítés.** A vármegye alispánja a garamszentkereszti járásban *Truszkó* Antal tb. szolgabíró hosszab szabadságoltatása folytán ideiglenes úrasedésbe jót szolgabírói állásra *Molnár* Dzsó központi közigazgatási gyakornokot és tb. szolgabíró-t helyettesítette.

— **A városi vígadó ügye.** Úgy az építésre, mint a bérletre vonatkozó ajánlatok már beérkeztek és felbontattak. *Steiner* és *Láng* helybeli kávéosok a vígadóval járó nyilvános helyiségek bére fajében egyenként 16.000 koronát ajánlottak, a bárbeadandó

üzleti és lakás-helyiségekre 8000 korona ajánlat tétel, ez tehát együttvéve 24000 koronát tesz ki; ennyi lenne a város nyers jövedelme a vígadó után. A felépítésre vonatkozó ajánlatok szerint az épület 325,000 koronába kerülne; hozzávéve a telek vételárát, kölcsönvételnél felmerülő árfolyam-különbséget, a városi vígadó 450,000 koronába kerül. Ha sikerül oly kölcsönt szerezni, mely után a város 5%-nál valamivel kisebb kamatot fizet, akkor a városi vígadó a fenti adatok alapján létesíthető a város közönségének mindennemű megterhelése nélkül. A költségvetéseket illetve ajánlatokat holnap fogja az államépítészeti hivatal főnöke *Belesák Béla* városi mérnök és *Czibulka Ryszó* műépítész közreműködésével felülvizsgálni.

— **Esküdtészi tárgyalások.** Az első felévi esküdtészi tárgyalások holnap, hétfőn kezdődnek az aranyosmaróti törvényszék előtt. Tárgyalásra kerülnek a következő bűnügyek: május hó 11-én gyújtogatás büntetével vádolt *Rosko András*, 12-én szándékos emberölés büntetével vádolt *Levitzky János*, 24-én szándékos emberölés kísérlete miatt vádolt *Dudás Simeus*, 15-én szándékos emberölés kísérlete miatt terhelt *Tóth Jónás*, 18-án szándékos emberölés kísérlete miatt vádolt *Mathias Imre*, 19-én gyújtogatás miatt vádolt *Petro János*, 20-án szándékos emberölés miatt vádolt *Rosenberg Tamás* bűnügye.

— **A Lévai Takarékpénztár** részvénytársulat értesülésünk szerint az új kibocsájtású 500 kor. részvényeinek kiadását valamint a régiék kicserélését megkezdette s azok az ideiglenes elismárványok illetve a jelenlegi 400 kor. régi részvények visszadása mellett már átvehetők.

— **Halálos balesetek.** *Pál István* vámoslányi földműves ma egy hete ittás fölvá a lovait akarta megitatni; a miat azonban a nyitott kútból vizet hízott, megszedült és fejét a kúba esett. Már csak a holttestét tudták kihúzni. — *Bakota András* tőrei család 5 éves Ernő nevű fia ugyancsak vasárnap délután csónakázni ment a Garamra. A csónak a vizen feloldott s a fűcska a vízbe esett s a habok között nyomtalanul eltűnt. Holttestét eddig nem sikerült megtalálni.

— **Luxus lóvásár.** A Nyitra megyei Gazdasági Egyesület már huszonhat éven át rendez május hó első vasárnapján és az ezt követő hétfőn napon Érsekújvárott egy luxus lóvásárt. Örömmel közöljük, hogy a nyitra megyei gazdasági egyesület ezen kezdeményezése évről-évre izmosodik, úgy, hogy ezen vásár ma már nemcsak helyi országos, hanem nemzetközi hírnévre is szert tett. Legjobban illusztrálja ezt az, hogy ezen vásáron nemcsak hazánk, de a külföld legnagyobb lókereskedői is részt vettek. Legjobban illusztrálják azonban a vásár forgalmának emelkedését a következő adatok: Felhajtattott a vásárra 2285 darab a legkülönbözőbb igényeknek megfelelő ló, eladásra került 598 darab. Az eladott lovak forgalmi összértéke 372,576 koronát tett ki. E szerint tehát a vásáron elkeltek lovak darabonkénti átlag ára 623 korona volt. Ezen eredményvel szemben pedig a múlt évi felhajtás 1196 darab volt, az eladott lovak száma pedig csak 374 darabot tett ki, a melyek 563 koronás átlag áron lettek értékesítve. Mindezekből kitűnik tehát, hogy az érsekújvári vásár évről-évre nagyobb jelentőségűvé emelkedik, úgy hogy ezen vásárt méltán tekinthetjük olyan tényezőnek, a melytől hazánk lótenyésztésének felvirágoztatásában és a magyar lóanyag hírnevének a külföldön való terjesztésében nagy szerepet tölt be. A vásár sikerét nagyban emelte Érsekújvár városának áldozat készsége is.

— **Szerencsétlenség.** *Göcsy Sándor* bajkai lakos lovai a folyó hó 9-án a sertés piacon felügyelet alatt állottak, a midő a lovak egy más szekerre rakott sertések visításától megijedtek s megbokrosolva futásnak eredtek, miközben *Dohány János* lovai lakos 2 éves fiát a kisafával ellőtötték. A kis fiú eszméletét veszítve, azonnal orvosi gyógykezelés alá vettett, míg a szerencsétlenség előidézése ellen a rendőrség az eljárását haladéktalanul megindította.

— **Ujbánya erdeinek állami kezelése.** A földművelésügyi miniszter a vármegyei közigazgatási bizottságának előterjesztésére

Ujbánya szab. kir. bányaváros tulajdonát képező 4945 kat. hold kiterjedésű erdőterületét a belügyminiszterrel egyetértőleg az állam által kezelt erdők és kopar területek közé véglegesen besorozta s kezelési szempontból a beszercebányai m. kir. áll. erdőhivatal, illetőleg az ezen hivatalnak alárendelt és Ujbánya székhellyel felállítandó m. kir. járási erdőgondnokság kerületébe osztotta be; ezen erdőgondnokság a jelenleg az aranyosmaróti m. kir. járási erdőgondnokság által kezelt lévai 15 kat. holdas állami gyümölcsfaiskolát és 5 kat. holdas csemeterket is kezelni fogja.

— **Pályázat ipari munkás jutalmakra.** A beszercebányai kereskedelmi és iparkamara a kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendelete alapján a folyó évben kiosztás alá kerülő 7, egyenkint 100-100 koronás állami ipari munkásjutalomra és elismerő oklevélre pályázatot hirdet. A jutalomra való igény előfeltételei: 1. Magyar állampolgárság. 2. Tenyleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás. (Művezetők, munkavezetők, pallérok, előmunkások, csak kivételes, méltánylást érdemlő esetekben vétetnek figyelembe, ékapus, kocsis, szolga stb. a jutalomra igényt nem tarthat.) 3. Legalább 15 évi megszakítás nélküli működés az ipari munka körében. 4. A rendes munkabér évi 2000 koronát meg nem haladhat. A felsorolt feltételeket igazoló okmányokkal (munkakönyvvel) felszerelt bejelentések, melyeknek a munkás család (nős, nőtelen, gyermekek száma) (vagyonai és kereseti viszonyait) (napibér fizetés) is fel kell tüntetniük, folyó évi június hó 1-ig, a kisiparosok részéről az ipartestület, hol ilyen nincs, az iparhatóság útján, a gyárak részéről közvetlenül a kamarához beérkeztesendők. Később érkező bejelentések figyelembe nem vétetnek.

— **Cserébogár-veszedelem.** A múlt heti kedező időjárás következtében óriási mennyiségben bujtak elő a cserébogarak, s már eddig sok helyen a fák lombját teljesen lerágták. A gyümölcsfák terméséig feltűnően tönkre megy, de az egyéb lombos fák is alaposan megsínylik a kettős erőlködést, hogy t. i. új lombot neveljenek. A törvény megvan, de hát — mint nálunk Magyarországon sok más — írott miniszter marad. A kormányhatalomnak is bármely uton-módon segítséget kellett volna nyújtani arra, hogy a gazdák alapos cserébogár-irtást végezhessenek. Az idej már meg semmi ahhoz képest, amelyet a mostani bogár-tömeg számtalan nemzedéke a jövőben fog okozni. Azért nem szabad fáradt közönséget nézni a pásttitást, hanem minden erővel itani a kártékony rovarokat.

Hivatalos közlemény.

2718/1908 szám.

Hirdetmény!

Léva r. t. város területén lakó esküdtészi szolgálatra kiegészített férfiak 1909 évben érvényesül birandó alaprajstromának összeállítására megalkotott összeíró bizottság közlése teszi, hogy Léva r. t. város területén és a hozzá tartozó Lászlóműve, Génya- és Szent-János pusztákon lakó minden férfi, aki magyar honos a folyó 1908 esztendőben legalább 26 ik életévét betöltte, a magyar nyelvet érti, azon írni és olvasni tud, aki legalább 20 korona egyenes állami adót köteles fizetni, — amennyiben pedig ideiglenes adómentességet élvez 20 korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bir, vagy az adózásra való tekintet nélkül: köztisztviselő, lelkész, a magyar tudományos akadémiá tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajóskapitány, gazdatiszt, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, sebész, állatorvos, továbbá az, aki a felsőbb művészet, más felsőbb szakiskolát elvégzte, végül aki a középiskolai záróvizsgát letette, az alaprajstromba való felvétel végett az összeíró bizottság előtt Léva r. t. város tanácstermében (I. emelet 15 sz.) a kitűzött körtelkező határnapok bármelyikén nevezetesen: 1908. május hó 19-én d. e. 9—12 órákor, 1908. május hó 21-én d. e. 9—12 órákor, 1908. május hó 22-én d. e. 10—12 órákor személyesen vagy meghatalmazott által megjelenhatik.

Léva, 1908. évi május hó 4-én.

Bodogh Lajos,

polgármester.

mint az összeíró bizottság elnöke.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

A lévai Kath. Munkáségyesület Május hó 3-án tartott táncmulatsága alkalmával felfűzetni szivesek voltak: *Liska Sándor* 1 K. 20. *Forgács Mihály*, *Riedl Zoltán*, *Balogh Lajos*, *Biszóreményi Ferenc* 1-1 kor. ifj. *Kovacsik János* — 80 fill. *Csuvara Mihály* — 40 fillér. Fogadják ez uton is z egyesület hálás köszönetét.

Közgazdaság.

Szölőbirtokosok figyelmébe.

A permetezés a legfontosabb védelmi művelet, mely szőlőterméseinket a romboló peronospora ellen biztosítja. Minél tökéletesebb a permetező eszköz, annál biztosabb a védekezés; munkában, időben és anyagban elért megtakarítások teszik főként értékessé a permetező gépet, mellyel a fenyegető veszélyt elhárítjuk. Egy ilyen kiváló eszköz az újabb találmányok között „*Syphonia*” permetező, mely valamennyi eddigi alkalmazásban levő szőlőpermetező között a legelőnyösebb. Ezen érdekes, hasznos kis gépet csak egyszer kell érintett levegővel megtölteni és ezután szivattyúzás nélkül önműködőleg dolgozik. Elképezhető tehát, hogy időben és munkásközben mily nagy a megtakarítás, e mellett figyelemreméltó, hogy könnyű kezelése folytán olcsóbb munkaerő is kezelheti, sőt nők is könnyedén dolgozhatnak vele. A szőlőpermetezés mellett szétszóró készülékével a „*Syphonia*”-t kertekben, gyümölcsfák, rózsák s bármely növény permetezésére használhatjuk. A gépet ipuak hirdetésű rovatában, teljes magyarázó szöveg kíséretében mutatjuk be. Felkérjük erre vonatkozólag az érdeklődő közönség szives figyelmét. Közelebbi leírások ábrákkal úgy ezen hordozható, valamint a szállítható szőlő-szegecs- és növénypermetezőket: *Mayfarth Ph.* és *Tsa* gépgyáratól kaphatók.

Adriai biztosító társulat Triesztben.

Ezen biztosító társulat rendes közgyűlése, melyen az elmúlt 69-ik üzletév zárszámadásai terjesztettek elő, április hó 25-én tartották meg. Az 1908 ik évi üzleti jelentéséből a következő fontosabb adatokat emeljük fel. Az életbiztosítási ágazatban 11735 ajánlat nyújtott be 73,077,214 korona biztosítási tőkérről és 64,691,854 korona tőkérről — az előző évinél 7,782,636 koronával nagyobb összegről — szóló kötvény állítattott ki. Az 1007. december 31-én mutatkozó állomány biztosított tőkében 392 millió és biztosított évjáradékokban 1,286,038 koronára rugott. A biztosított tőkénél a tiszta szaporulat 34,104,044 korona. A befolyt biztosítási díjak összege 17,603,179 korona; a halál és elérési esetekben valamint évjáradékok fejében kifizetett összegek 8,036,236 koronát igényeltek. A kamat mérséklésére szánt ideiglenes díjtartalékok további 500,000 korona csatoltattott. Az életbiztosítási díjtartalék az év végén 107,658,805 korona és a viszontbiztosítók részének levonása után 99,382,636 korona volt. A társulat jávára mutatkozó tartalékemelés 9,047,483 korona. A tüzbiztosítási ágazatban 24,507,249 korona volt a díjbevétel, vagyis 1,530,621 koronával több, mint az előző évben. A szállítmányi osztályban 2,136,698 és betöréss-biztosításokból 407,376 korona folyt be díjakban. Viszontbiztosítási díjak fejében összesen 11,957,027 korona fiztetett ki e három ágazatban, míg kárfizetésekre 18,139,787 korona és a viszontbiztosítások levonásával 9,640,600 korona fordítottott. A díjtartalékok 16,606,043 és a viszontbiztosítások levonásával 9,284,607 koronára rugnak. Az igazgatóság javaslataira elhatározta a közgyűlés, hogy a díj- és kártartalékok dotálása után fennmaradó tiszta nyereségből 100,000 koronát (az A.) mérleg rendelkezési tartaléknak 1,000,000 koronára és 200,000 koronát (a B.) mérleg rendelkezési tartaléknak 1,500,000 koronára leendő fel-emelésre fordít. Az osztalék részvényenkint 250 koronában alapítottott meg. A társulat tartalékai a fűgő károk fejében tartalékba helyezett 3,258,595 koronát lesz-

mitva 1907. december 31-én meghaladják a 119 millió koronát és pedig: Díjtalálékok (a viszontbiztosítások levonásával) 108.167,243 korona; árfolyam ingadozást tartalmazó (az 1907. évi jelentékeny könyvszerinti ártolyam veszteség leírása után) 1.878,952 korona; nyereség tartalékok 9.400,000 korona. A társulat alkalmazzottak nyugdíj-, valamint takaréklás ellátási pénztárának vagyona 2.285,139 koronára rug Magyarország ősztály: Budapest, IV., Váci-utca 20.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1908 évi május hó 3-tól 1908 évi május hó 10-ig
Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Szabó Mihály Sinák Eszter	leány	Ilona
Balogh András Kacián Mária	fiú	András István
Grumlovski A. Sebő J.	fiú	halva szül.

Házasság.

Völegény és menyasszony neve	Vallása
Drobní Vince Nemezok Erzsébet	róm. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Frajka István	63 éves	Gutaütés
Kollárik Mária	4 hónap.	Görcsök
Cserey József	58 éves	Cukorbetegség

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány

Buza m.-mázasánként 22 kor. 20 fill. 22 kor. 60 fill. — Kétszeres 18 kor. 60 fill. 19 kor. 20 fill. — Rozs 18 kor. 80 fill. 19 kor. 20 fill. — Árpa 11 kor. 60 fill. 13 kor. 20 fill. — Zab 13 kor. 20 fill. 15 kor. 80 fill. — Kukorica 12 kor. 20 fill. 12 kor. 80 fill. — Lencse 24 kor. 40 fill. 24 kor. 80 fill. — Bab 12 kor. 60 fill. 12 kor. 80 fill. — Kés 9 kor. 20 fill. 9 kor. 60 fill.

Nyilttér.

Válasz

mindazon támadásokra, melyek az impregnált és szelecionált (válogatott) takarmány répmagra (csillag védjeggyel) vonatkoznak. Mindeztideig hallgattunk azokról a rendszeresen folytatott támadások és gyanúsításokról, melyek szóban és írásban érintették a nagytekinélyű Mautner Ödön ca. és kir. udvari nagykereskedő céget Budapesten. De miután a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” lapjának legutolsó számaiban a „Jaensch” nevet is

emliti, ezennel a következőket jelentjük ki a nyilvánosság előtt:

1. Minden egyes bál csillagjegyű védjeggyel és eredeti ölmazárral ellátott takarmány répmag, melyet a Mauthner Ödön cégnek szállítottunk tényleg impregnálva lett. — NEM IGAZ tehát, ha Rázzó tanár úr vagy a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” lapjának szerkesztője ennek ellenkezőjét állítják.

2. Minden egyes bál takarmány répmag, melyet ami ölmazárral a Mauthner Ödön cégnek szállítottunk, teljesen kifejezett, nehéz, eredeti jelleggel bíró anyarépákból származik, melyet táptérek tartalmára nézve laboratóriumunkban egyenként megvizsgáltunk. — NEM IGAZ tehát, ha Rázzó tanár úr vagy a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” vezetősége ennek az ellenkezőjét állítják.

3. Sohasem kértük a „Német Gazdasági Egyesület”-et, hogy tenyésztésünket a magtenyésztési törvénybe beiktassa. NEM IGAZ tehát, ha ezt bármily oldalról is állítják. — Az az állítás SEM IGAZ, hogy répmag tenyésztésünk bevezetésére vonatkozó kérelmünket a „Német Gazdasági Egyesület” bíráló bizottsága visszautasította volna, mert eziránt sohasem folyomottunk.

4. IGAZ AZONBAN az, hogy minden nagyobb szolid tenyésztő német cég az anyanövény kiválasztása által igyekszik termékeit megjavítani, — hogy velünk egyült létezik sok magtenyésztő, ki a laboratóriumunkban való egyenkénti vizsgálattal a takarmányrépa minőségét javítja, ami nem tevénytelenül össze a szokásos szemmérték után való válogatással, melyet minden gazda egyedül is eszközölhet. Ezen eljárás természetesen össze sem hasonlítható és elenyésző értékkel bír a vegyi vizsgálat alapján kiválasztott anyarépákkal szemben.

5. Igaz végül, hogy nincs oly szolid német takarmányrépa magtermelő, ki szelecionált (válogatott) anyarépáról származó eredeti magvait olcsóbb áron becsátaná forgalomba, mint mi.

Az igen tisztelt gazdaközönség eléggé intelligens, hogy a mi nyilatkozatunkból levonja az a következtetést, hogy mely indító okokra vezetendő vissza az a hajza, melyet a mi szelecionált (válogatott) anyarépáról tenyésztett impregnált takarmányrépmagunk ellen indítottak, s e hajzának fővonásaiban ne lásson mást, mint gyűlöletet és irigységből fakadó gyanúsításokat.

Ha nálunk terjesztenek ehhez hasonló irigy, valótlon állításokat, az illetők ellen megindítják a büntető eljárást.

Aschersleben, 1908. április hó.

Gustav Jaensch & Co.
magtermelési részvénytársaság.

1545/1908 tkvi szám.

Árverési hirdmény!

A lévai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kicsind Istvánné szül. Mészáros Rozalia, Mészáros József, Danis Istvánné szül. Mészáros Mária, öz. Mészáros Józsefné szül. Gál Zsófiy, ugyi mint kisk. Mészáros Lajos és József gyámja, Mészáros István és neje Raj Petronella és Mészáros János nagysallói lakosoknak az aranyosmaróti kir. törvényszék 2823/1907 számú illetve a pozsonyi kir. ítélőbírának 2886/1907 számú ítéletein alapuló önkéntes árverési kérelme folytán az 1881 évi LX t. cz. 240 §-a alapján a végrehajtási árverés jogbatalyával bíró önkéntes bírói árverést a nevezetteknek a lévai kir. járásbíró területén Nagysalló község határában fekvő és a nagysallói 852 számú tjkvben. A I. l sor 137 hrszám alatt felvett ingatlanok és az azon épült 298 §. i számú házakra 856 korona kikiáltási árban, továbbá ugyanzoknak a nagysallói 568 számú tjkvben. A I. l sor 277 hrszám. A II. l sor 271 hrszám 2 sor 278 hrszámú ingatlanokra és a 271 hrszámú részleten épült 132. §. i számú házakra együttes 856 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1908 évi augusztus hó 21-napján delelőtt 9 órakor Nagysalló község házában megtartandó nyilvános árverésen az özvegy Mészáros Józsefné szül. Gál Zsófiy javára C 6 és 5. tételek alatt bekebelezett özvegyei haszonélvezeti jog fentartása nélkül a kikiáltási áron alul is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881

évi LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi 3333 számú I. M. R. 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezdeh letenné vagy az 1881 évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bá natpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságánál 1908 évi április hó 17-en.

Hoffmann Árpád
kir. albiró.

1680/1908 kvi szám.

Arverési hirdmény!

A lévai kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Lakatos András végrehajtójának Kristófy János végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében benyújtott árverési kérvénye folytán a nevezett végrehajtó javára 600 korona tőke és járulékaiból álló követelésének, ugyszintén a végrehajtási törvény 167 §-a alapján ezen csatlakozottnak kimondott végrehajtási zálogjoggal bíró Lakatos János hittelezőnek 100 korona tőke és járulékaiból álló követelésének kielégítése végett az 1881 évi LX. t. cz. 144 § és 167 §-a alapján a végrehajtási árverést a végrehajtást szenvedő Kristófy Jánosnak a lévai kir. járásbíró területén Garammikola község határában fekvő s a Garammikola 74 számú tjkvben. A I. l sor 32 hrszám alatt felvett ingatlanára és az azon épült 81. §. i. l. számú házra 800 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi július hó 23-napján delelőtt 9 órakor Garammikola község házában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is el fel adatni

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881 évi LX t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi december hó 1-én 3333 szám alatt kelt I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezdeh letenni vagy az 1882 évi LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságánál 1908 évi április hó 13 napján.

Hoffmann Árpád
kir. albiró.

Bérbeadó ház. Léván a Ladányi utcában levő 4. számú ház, áll egy 4 szobás lakásból, istálló helyiségből, kocsiszínból, ezenkívül egy kertből és egy gabonarakartárból, 120 vagon befogadára, mely augusztus 1-től több évre kiadó, esetleg el is adható. Bővebb felvilágosítás Reitmann Ignác urnál Léván.

Kiadó: Kalvin téren kirakattal ellátott bolti helyiség 2 műhely szobával; bővebbet Forgács Mihály tulajdonosnál; ugyanott saját termelői zamatos fahár és vörös bor 50 literen felül kapható.

Zsákkölcsönző Léván ad kölcsön zsakokat ugy helyben mint vidékre, valamint új ponyvákat és zsakokat is jutányos áron elad Ungár Adolf Léva Kohári utca.

Eladó vagy bérbeadó ház. Kálváris sor 5. és 6. számú ház szabad kézből eladó nagy bérbeadó. Bővebbet öz. Tunay Jánosnál ott a házbán.

Kőfaragó. Lépcső, kockakő sárkeret vágó munkát és bármilyen nagy megrendelést is a legjutányosabb árban elvállalok — Nagybecsű megrendeléseket pontosan teljesít Bukovics István kőfaragó m. Vámos-Ladány.

Knapp Dávid, Uj kávé á r a k.

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván.

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szivesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok.

Hazai gyártmányú gépek

u. m. HOFHERR és SCHRANTZ féle gőzcséplő készletek, GANZ féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Valódi Brazíliai különlegességek.

Természetes színű (nem festett.) Korona
I. Minőségű Brazíliai Cuba minőség 1 kilo . . . 3. —
I. " " Gyöngy erős és zamatos 1 kilo 3. —
I. " " Óriási nagyszemű Ceylon minőség 1 k. 3. 60
I. " " Brazíliai Santos kávé 1 kilo . . . 2. 60
Valódi arabiai moccá igen erős 1 kilo . . . 3. 70

Fentén kívül van még raktáron valódi észak- és nyugatindiai Portorikó-, Cuba-, Gyöngy-, Jamaikai-, Ceylon-, Kék Jáva- és Arany Jáva kávé napi áron.

Most érkezett friss Déli áruk-, szardínia-, Oroszhalak-Caviár-, Csokoládé-, Szalon cukorkák-, igen finom tea-, rum-, Cognac-, bor-, pezsgő-, sajt-, turó stb. kapható:

KERN TESTVÉREK LÉVA.

Kiadó raktár és butorozott szoba! 1 butorozott szoba azonnal kiadó, 1 raktárhelyiség pedig f. hó augusztás 1-től. Bővebbet a háztulajdonosnál özv. Neumann Adolfnél László-utca 6.

A bars megyei Léva városához husz pernyi távolságra fekvő

kisebb birtok

(körülbelül 270 hold tiszta szántóföld) előnyös üzleti feltételek mellett eladó. Bővebbet:

Dr. Burger ügyvédi irodája
Budapest, IV. ker., Régi posta-utca 5. szám.

Béerkocsi.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség b. tuomására hozni, hogy béerkocsi üzletemet egy elegáns fogattal kibővítettem, és így azon helyzetben vagy, hogy a t. utazó közönsöget minden tekintetben kielégíthetem. A n. é. közönség b. pártfogását kérve

Teljes tisztelettel
Ertler Henrik.

BOKROS KÁROLY
DREHER

nagy éttermei

megnyiták

Budapest, VI., Andrassy-út 25.
a magy. Kir. Operával szemben.

Fényesen berendezett szeparék és menyegzői termek.

A nagyrabecsuült vidéki közönség figyelmébe ajánlja magát *Bokros Károly*, a *Grand Restaurant Dreher* vendéglőse, Budapest, VI., Andrassy-út 25.

Bars- és Hont megyéket érdeklő
vasuti új menetrend 1908. május hó 1-től.

Gr-Berzencze-Léva. Léva-Csata-Parkány-Nána.				Parkány-Nána-Csata-Léva. Léva-Gr-Berzencze.			
Gr-Berzencze ind.	545	12 30	600	Badapest . . ind.	210	1000	700 650
Jálna . . .	551	12 38	608	Bécs . . . ind.	945	1055	
Saskó-Váralja	*600	12 49	619	Parkány-Nána ind.	4 18	535	850 850
Gr-Szt-Kereszt	607	1 06	641	Köhid-Gyarmath	4 35	552	907 907
Geletnek-Szkleuó	624	1 26	704	Kéménd . . .	4 50	607	922 922
Szénásfalu-Vichnye	630	1 34	715	Bény	5 02	619	934 934
Zsaruóca	649	2 05	747	Csata	5 15	631	946 947
Zsaruóca-Fürészrn.	*654	*2 10	*752	Csata	5 38	639	1001 955
Garamrév	700	2 17	759	Oroszka . . .	5 46	647	1009 1003
Rudnó . . .	710	2 23	820	Garam-Damásd	5 56	657	1019 1013
Ujbánya . . .	716	2 42	843	Zseliz	6 08	709	1032 1023
Bars-Berzencze 6. órh.	726	2 52	853	Nagy-Salló . .	6 36	736	1100 1053
Gr-Szt-Benedek	745	3 13	*916	Alsó Várad . .	6 53	753	1117 1110
Kovácsi . . .	755	3 24	927	Nagy-Szece . .	*658	*758	*1122 1115
Nagy-Koszmály	804	3 37	943	Léva	710	810	1134 1127
Léva	819	3 54	1000	Léva	725	820	1210
ind.	930	4 08	505	Nagy-Koszmály	749	838	1241
Nagy-Szece . .	*942	*4 19	517	Kovácsi	759	846	1241
Alsó-Várad . .	948	4 25	523	Gr-Szt-Benedek	819	904	102
Nagy-Salló . . .	1010	4 47	546	Bars-Berzencze 6. órh.	*831	*914	*115
Garam-Damásd	1033	5 08	608	Ujbánya	854	925	132
Oroszka	1045	5 20	620	Rudnó	905	930	130
Csata	1055	5 30	631	Garamrév . . .	917	941	151
ind.	1102	5 57	638	Zsaruóca-Fürészrn.	926	947	150
Bény	1108	5 57	656	Zsaruóca . . .	954	1000	214
Kéménd	1121	6 14	709	Szénásfalu-Vihnye	1012	1013	233
Köhid-Gyarmath	1132	6 29	720	Geletnek-Szkleuó	1033	1019	240
Parkány-Nána érk.	1145	6 46	733	Garam-Szt-Kereszt	1108	1037	306
Budapest felé . ind.	1202	7 05	749	Saskó-Váralja	1118	1044	315
"	12 35	8 27	822	Jálna	1129	1053	325
"	3 12	909	828	Gr-Berzencze . .	1137	1100	333
"	1 40	945	930				
"	5 30	1133	1055				
Bécs felé . . . ind.	3 33	12 17	8 21				
"			12 22				
"	6 55	6 20	5 39				

MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR

Eoyha, oldó hátszer mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illó életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.
Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő **bedörzsölés.**
elismert, régi járhuvevű hátszer szaggatás és hűlésből származó mindenemű betegségek ellen.
Eredeti üveg ára 1 kor. 1.00
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.
Főszétküldési hely MOLL A gyógyszerész és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Mótorvevők figyelmébe

Herkules-mótorvállalat.
Budapest, V., Váci-út 30.
Ajánlja ugy cséplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzinkomobijait, melyek V. ker. Váci-út 30 szám alatti gyárban bármikor üzembn megtekinthetők.

Teljes jótállást kifogastalan üzembn
Üzemzavarok kizárva.
Bámulatos egyszerű szerkezet!
Rendkívül csekély benzinfogyasztás!!
13-14 éves fiu is kezelheti!
Kérjgyék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!
200 drb. elismerő levél a Magyarországon üzembn lévő mótorokról

B-Gyarmat-Parkány-Nána és vissza. **Érsekujvár-Kis-Tapolcsány és vissza.**

B-Gyarmat . . ind.	315	8 29	2 27	Érsekujvár . . ind.	440	917	4 40	845
Dejtár	343	8 44	2 52	*Bánkeszi 3 sz. órh.	452	930	4 32	*857
Ipoly-Vecze . .	*359	*9 00	*3 09	N-Sarány . . . érk.	500	933	5 00	905
Drégely-Palánk	415	9 15	3 23	Nagy-Surány ind.	502	933	5 02	915
Ipolyság . . . érk.	433	9 33	3 42	Zsitva-Födémes	514	1007	5 14	927
Ipolyság . . . ind.	445	9 40	3 50	Kis-Mánya . . .	522	1017	5 22	*935
Visk	509	10 01	4 12	Mánya	529	1023	5 29	941
Szakállós . . .	528	10 19	4 32	*Szt. Mihályúr	537	1038	5 37	*919
Bél	*538	10 30	4 45	Vajk	546	1049	5 46	958
Ipoly-Pásztó . .	552	10 43	5 02	Verebély . . .	603	1116	6 03	1018
Zalaba	608	11 00	5 19	Zsitva-Ujfalu .	619	1129	6 19	1029
Csata	620	11 13	5 32	*Betekints . . .	627	1139	6 27	*1037
Csata	656	11 18	5 57	Taszár	635	1149	6 35	1045
Parkány-Nána	749	12 12	7 05	Aranyos-Maróth	748	1212	6 48	1158
Vissza.				Kis-Tapolcsány	758	1224	6 58	1108
Parkány-Nána ind.	855	4 18	5 35	Vissza.				
Csata	951	5 20	6 31	Kis-Tapolcsány	510	836	4 03	833
Csata	1012	5 43	6 80	Aranyos-Maróth	520	854	4 12	851
Zalaba	1026	5 57	7 04	Taszár	532	910	4 24	911
Ipoly-Pásztó . .	1047	6 15	7 24	*Betekints órh.	535	913	*4 30	*921
Bél	1058	*6 24	*7 34	Zsitva-Ujfalu .	547	928	4 39	934
Szakállós . . .	1116	6 40	7 50	Verebély . . .	609	954	5 01	1009
Visk	1132	6 55	8 08	Vajk	619	1007	5 11	1026
Ipolyság . . . érk.	1154	7 16	8 30	*Szt. Mihályúr	627	1017	*5 19	1038
Ipolyság . . . ind.	1200	7 20	8 31	Mánya	635	1034	5 28	1056
Drégely-Palánk	1222	7 39	9 13	Kis-Mánya . . .	640	1040	*5 33	1103
Ipoly-Vecze . .	1235*	*7 51	*9 25	Zsitva-Födémes	649	1054	5 42	1120
Dejtár	1257	8 09	9 43	Nagy-Surány . . érk.	700	1109	5 53	1137
B-Gyarmat . . .	1 20	8 33	10 07	"	710	1115	5 58	1142
				*Bánkeszi órh.	718	1123	*6 06	*1150
				Érsekujvár . . . érk.	730	1135	6 18	1202

A fekete vonallal aláhuzott számok az esti 6 órától reggeli 6 óráig terjedő időt mutatják.
gy = gyorsvonat; s = személyvonat.
*jelzettek feltételes megállás.

„Utmutató“ legujabb vasuti menetrend kapható:
Nyitrai és Társa
könyv-, papir- és zeneműkereskedésben Léván.

Pályázati hirdetmény.

Léva r. t. városnál az elhalálozás folytán megüresedett számvevői állásra és ezen kívül az ujonnan rendszerezett számtiszt könyvelői állásra az 1886 évi XXII. t.-c. 78 §-a alapján pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy a képesítést, valamint az eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikat folyó évi május hó 30-ig hivatalomnál nyújtsák be annál is inkább, mert a később érkező okmányokat figyelembe venni nem fogom.

I. A számvevői állás javadalma 1700 korona törzsfizetés és 300 korona lakbér; ha azonban a város új szervezeti szabályrendelete jóváhagyást nyer a törzsfizetés 2000 korona, a lakbér 360 korona és ezenkívül két izbeni ötödéves korpótlék. Az állás elnyerésére az 1883. évi I. t.-c. 17 §-ában előírt elméleti képzettség és a számvevői teendőkből való jártasság kívánatik. A megválasztott hivatalba lépése előtt 1000 korona óvadékot köteles adni készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban, esetleg jelzálogi biztosítékban. A választás hatálya 1910 december hó 31-ig, vagyis a választott tisztviselők 6 évi megbízatásának leteltéig terjed.

II. A számtiszt könyvelői állás javadalma 1600 korona törzsfizetés és 360 korona évi lakbér, amennyiben pedig a város új szervezési szabályrendelete jóváhagyást nyer, a törzsfizetés 10%-át kitevő két ötödéves korpótlék. Ezen állás elnyeréséhez az 1883 évi I. t.-c. 18 §-ának 1 pontjában körülírt képesítés, továbbá a könyvelői és számvevői teendőkből való jártasság szükséges. Szükség esetén a község jegyzői képesítéssel bíró egyén is megválasztható. — A számtiszt könyvelő élethossziglan lesz megválasztva.

A választás határnapjának megállapítása iránt későbbi fogtok intézkedni.

Aranyosmarót, 1908. év május hó 6.

Mailáth István,
alispán.

290 szám, kig. 908.

Fenyőfaeladási hirdetmény.

Ujbánya szab. kir. r. t. város tanácsstermében f. évi május hó 25-én, eredménytelenség esetén június hó 1-én illetve június hó 9-én délelőtt 10 órakor nyilvános írásbeli versenytárgyalás fog tartatni, melynél eladásra kerül:

Az Ujbánya szab. kir. r. t. város tulajdonát képező erdőben a fennálló és miniszterileg jóváhagyott erdőgazdasági üzemterv szerint az 1908. évben kihasználható:

1.) B. üzemosztály II. vgs. 53). és 514 osztágaiban 8. 12 k. holdon található és a városi erdőhivatal ellenőri jelzőjével ellátott jegenyefenyő mű- és jegenyefenyő tűzifa tövön az erdőben.

Kikiáltási ár: 9118 kor. 72 fill. azaz Kilencezeregyszáztizennyolc korona és 72 fillér.

Bánatpénz: 1090 korona.

2. C. üzemosztály I. vas. 3. osztágában 3. 68 k. holdon található és a városi erdőhivatal ellenőri jelzőjével ellátott jegenyefenyő tűzifa a tövön az erdőben.

Kikiáltási ár: 5755 kor. 36 fill. azaz ötezerhét-százötvenöt korona és 36 fillér.

Bánatpénz: 600 kor.

Az árverési és szerződési feltételek f. évi május hó 1 től kezdve Ujbánya város polgármesteri hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az árverés alá kerülő erdőterület, illetve faanyag a városi erdőhivatal előzetes engedelmével megtekinthető, sőt a fák minden megcsonkítása és megsértése nélkül meg is becsülhető.

Ujbányán, 1908. évi április hó 30. napján.

Koperniczky József,
polgármester.

1908 évi 1594 szám.

Faeladási hirdetmény.

A zsarnócai m. kir. erdőhivatal tanácsstermében az 1908 évi június hó 1 napján délelőtt 11 órakor, ezen első árverésnek eredménytelensége esetén ugyan azon év és hónap 15. napján ugyancsak délelőtt 11 órakor második ízben is megtartandó nyilvános írásbeli versenytárgyalás útján eladásra kerülnek, részben a fatömegbecslés céljából döntött — részben pedig szél által ledöntött és szétszórtan a helyszínén — hossz — és vastagsági méretjegyzéssel és folyó számmal ellátott következő fa mennyiségek.

1.) A geletneki m. kir. erdőgondnokság „A” gazdasági osztály 11 különböző erdőrészében 40 drb. tölgyfa és 14 drb. juharfa 961 K. 10 fillér kikiáltási áron.

2.) A geletneki m. kir. erdőgondnokság „C” gazdasági osztály 11 különböző erdőrészében 65 drb. tölgyfa 2654 K 78 fillér kikiáltási áron.

Ajánlatok mindkét csoportra külön-külön vagy együttesen is tehetők.

Bánatpénz az első csoportra 100 korona a második csoportra 270 korona, mindkét csoportra együttesen pedig 370 korona.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zsarnócan, 1908 évi május hó 2-án.

M. kir. Erdőhivatal.

Névjegyek, meghívók

a legdiszesebb kivitelben
készítettnek
Nyitrai és Társánál Léván.

MAYFARTH PH. és TSA.

szabadalmazott

önműködő „Syphoniá”-ja
mégis a legjobb permetező

szóllóknek,

komlós

ültetvényeknek.

Gyümölcsfa-károsítók
kiirtására,

levélbetegségek ellen való védekezésre, a szegecs és tormáncs stb. megsemmisítésére.

Hordozható és kocsihoz szerelt permetezők 10, 15, 60 és 100 liter folyadék számára petróleum-keverő-készülékkel vagy anélkül.

Tessék ábrázolatot és leírást kérni a cégtől.

MAYFARTH PH. és TSA.

gépparak, különleges gyár borsajtók és gyümölcsértékesítő gépek számára.

Több mint 560 arany-, ezüst-éremmel kitüntetve.

Bécs III, Taborstrasse 71.

Kimerítő képes árjegyzékek ingyen — Képviselőik és viszontelárúsítók kívánatnak.